

Benedicte og Kristoffer fra samme klasse i den nasjonal «Historiekonkurransen»

Begge på pallen!

OTTESTAD/ÅDALSBROK: 1.221 ungdommer fra hele Norge sendte inn bidrag til årets store nasjonale skrivekonkurranse. Kristoffer Sosulski Moen fra Ottestad sikret seg en sterk andreplass, mens klassevenninen Benedicte Samira Popkema gikk helt til topps!

Lars Kristian Seierstad
post@stangeavisa.no

Kristoffer og Benedicte har akkurat fullført tiendeklasse ved Hedemarken Friskole. Kristoffer er fra Ottestad, Benedicte fra Løten.

Sterk innsats

For få uker siden ble det klart at de begge skrev seg helt til topps i den årlige «Historiekonkurransen», som Norsk Historisk Forening arrangerer i samarbeid med stiftelsen Fritt Ord og Aschehoug forlag.

I år kunne elevene velge mellom to oppgaver. Benedicte kom helt til topps i klassen «Min familie i historien», med en sterk kjærlighetshistorie om hennes tippoldefars søster, som emigrerte til Amerika for å få dele livet med sin store kjærlighet.

Kristoffer kom på andreplass i klassen «Min familie og arven etter 1814». Han skrev om sin oldefar og oldemorst tøffe kamp under andre verdenskrig.

– Jeg er halvt polsk. Da vi fikk disse oppgavene på skolen, fikk jeg lyst til å finne ut mer om livet til oldefaren min. Jeg hadde hørt

noe, men brukte lang tid på å gå i dybden med ulike kilder. Det var blant annet noe skriftlig materiale etter min oldemor. Samt at jeg intervjuet bestefaren min, som fortsatt bor i Polen, forteller Kristoffer til Stangeavisa.

Krig og kjærlighet

Resultatet ble en dramatisk historie, med krig, nød, kjærlighet og til slutt en lykkelig gjenforening.

– Mine oldeforeldre levde i Østpolen, som i dag er en del av Ukraina. Stalin tvangsflyttet dem, sammen med mange andre polakker, til Sibir. Her måtte de arbeide og leve under svært vanskelige forhold. I 1943 ble oldefaren min, **Wladyslaw Sosulski**, beordret ut i krigen som sovjetisk fotsoldat. Oldemoren min sto høygravid med deres første barn og gråtende alene tilbake i Sibir, da mannen måtte reise. Han var blant annet med i slagene om Warszawa og Berlin. Hans oppgaver var i stor grad knyttet til kommunikasjon. Han fikk elleve medaljer etter krigen for sin innsats, forteller Kristoffer.

Oldefar Wladyslaw drepte

imidlertid ingen under krigshandlingene.

– Han var kristen, og ville ikke drepe noen. Derfor skjøt han opp i lufta når det var kamphandlinger, forteller Kristoffer.

Etter krigen var både Sovjetunionen og Polen et stort kaos, og Kristoffers oldeforeldre måtte lete i lang tid for de klarte å finne hverandre igjen. Nærmest som et under sto de plutselig ansikt til ansikt med hverandre i en dør i Krakow.

– Da var det gått fire år siden de så hverandre sist, og dette ble første gang oldefar så sin sønn – min morfar, sier Kristoffer.

Glad for andreplassen

Han er kjempeglad for at han kom på en andreplass i skrivekonkurransen.

– Jeg brukte det meste av fritiden min i vinter på denne oppgaven, og følte det var en god historie jeg leverte. Det er veldig goyt at den kom så langt opp som til andreplass. I tillegg til pengepremiene på 2.000 kroner, får jeg også muligheten til å søke om plass på en historisk skriveleir i Estland. Her vil jeg vinne fra de andre europeiske konkurransene også komme, forteller Kristoffer.

Men foreløpig nyter han rolige sommerdager hjemme i Grimerudvegen i Ottestad. Til høsten er planen å starte på almennting ved Stange videregående.

Fant gripende kjærlighetshistorie

ÅDALSBROK: Kristoffers klassevenninen Benedicte Samira Popkema er svært glad for førsteprisen hun fikk i skrivekonkurransen. Hun føler familiehistorien hun forsket fram, var spennende.

– På slutten av 1800-tallet utvandret min tippoldefars søster, Anne, til Nebraska i Amerika. I 2006 flyttet familien min til det samme stedet som hun dro til, uten at vi visste om hennes utvandring, forteller Benedicte til avisa Dagen.

Tiendeklassingen brukte mye tid på å naste opp den gripende kjærlighetshistorien som lå bak Annes utvandring. Hun pratet blant annet med slektninger og fant kilder i Riksarkivet.

For tiden er hun på ferie i USA,

men sier til Stangeavisa gjennom Facebook:

– Jeg tror det var Guds ledelse at jeg og familien min havna i Newman Grove i Nebraska for

åtte år siden. Det ga meg en mulighet til å bli kjent med denne historien. Jeg klarte ikke å legge dette fra meg, for jeg fant ut alt, sier Benedicte.



TIL TOPPS:
Benedicte Samira Popkema.
Foto: privat

Juryens begrunnelser for prisene til Benedicte og Kristoffer

Førstepris i klassen «Min familie i historien»: **Benedicte Samira Popkema**, Hedemarken friskole.

«Din til Døden tro hengivende Veninde, Anne J. Solberg»

«Tema for Benedicte Samira Popkemas undersøkelse er utvandringen fra Norge til Amerika på slutten av 1800-tallet. Hovedpersonen i undersøkelsen er Anne, hennes tippoldefars søster. De sentrale spørsmålene hun ønsker å finne svar på er hvordan situasjonen var i Norge og hva som fikk Anne til å utvandre. Videre ønsker hun å finne hvordan livet ble i det nye landet. Hun beskriver de harde og trange karene for en husmannsfamilie der hele familien, barna også, måtte ta del i arbeidet.

Som storesøster ble Anne tidlig sendt bort for å arbeide hos en middelklassefamilie. Anne bestemmer seg for å utvandre og Popkema antar at det harde livet, men spesielt kjærligheten til en mann, var de viktigste grunnen til at Anne emigrerte. Videre beskriver hun hvordan Anne kommer til Amerika og at livet ikke bare var rosenrødt. Prisvinneren undres på om livet i Amerika kanskje ikke ble noe vesentlig bedre enn det ville ha blitt i Norge.

Juryen mener dette er en svært interessant historie som fortelles. Den lille og store historien knyttes godt sammen og prisvinneren har gjort et særs godt kildearbeid. Ikke minst berømmer juryen prisvinnerens gode kilderefleksjoner. Besvarelsen er systematisk og grundig, samtidig som fremstillingen er velskrevet og spennende fortalt.

Andrepris i klassen «Min familie og arven etter 1814»: **Kristoffer Sosulski Moen**, Hedemarken friskole

«Wladyslaw Sosulski»

Teksten forteller om oldefarens dramatiske opplevelser gjennom 2. verdenskrig. Det nygitte paret Sosulski ble deportert fra Østpolen til Sibir som en følge av Sovjetunionen og Tysklands deling av Polen. Deretter deltok oldefaren i en polsk divisjon som kjempet sammen med den røde arme på østfronten. Han overlevde slagene om Warszawa og Berlin, fant igjen sin hustru og virket som pastor i pinsemengigheten i Krakow etter krigen.

Besvarelsen er svært velskrevet og klarer å vekle mellom Sosulskis historie og den store fortellingen om krigen på en ledig og innsiktsfull måte. Refleksjonene kretser om menneskenes handlingsrom i ulike historiske situasjoner.



STERK HISTORIE: Ottestad-gutten Kristoffer Sosulski Moen skrev den sterke historien om sine polske oldeforeldre. Det holdt til andreplass i den nasjonale Historiekonkurransen.

Rektor Hilde Sætrang er stolt

ÅDALSBROK: Rektor **Hilde Sætrang** (fra Ottestad) ved Hedemarken Friskole er stolt over elevenes innsats i Historiekonkurransen.

– De har skrevet gode, fengende og rørende historier. Det som er så unikt med denne oppgaven er at de tok utgangspunkt i noen i egen familie. Da blir det straks personlig og spennende. Så plasserte de denne personen inn i sin

historiske sammenheng. Det ble mye historielæring og repetisjon gjennom arbeidet med denne oppgaven. Elevene sitter igjen med stolthet over egen familie og det de har utrettet, sier Sætrang.

Hun opplyser at en tredje elev i avgangsklassen på skolen også kom blant de 15 beste i konkurransen; **Maren Christine Helmersen**. I tillegg ble en fjerde elev i klassen, **Marie Fosstveit**, truk-

ket ut som tilfeldig til «deltakerprisen».

– Ganske utrolig at så mange fra én klasse vant, når det var over 1.200 innsendte bidrag. Det er utvilsomt jobbet veldig bra i klassen, godt heiet fram av kontaktlærer **Gro Elisabeth Østveit** og ressurslærer og rådgiver i arbeidet **Ingebjørg Hillestad**, sier Sætrang. Som legger til at begge de to lærerne bor i Stange!